

Syrphus-problematiek

Het genus *Syrphus* was vroeger erg groot, vandaar dat zweefvliegen in het Latijn *Syrphidae* heten. In de loop der jaren zijn veel nieuwe genussen afgesplitst van de *Syrphus*. Een klein rijtje als voorbeeld: *Episyrphus*, *Parasyrphus* en *Daysyrphus*. Inmiddels hebben we in Europa nu te maken met ongeveer 7 soorten *Syrphus*, waarvan vier in Nederland: *S.nitidifrons*, *S.vitripennis*, *S.torvus* en *S.ribesii*. De laatste drie zijn algemeen en zijn lastig uit elkaar te houden, zeker in het veld. Over die drie soorten gaat dit artikel, het is de bedoeling de determinatie makkelijker maken. Het enige lastige van deze groep is dat de mannetjes van *S.ribesii* en *S.vitripennis* alleen met zeer kleine kenmerken uit elkaar zijn te houden.

Mijn idee om de determinatie makkelijker te maken is om de mannetjes en vrouwtjes duidelijker te scheiden. En een kenmerk die niet in de BARENDRECHT staat, toe te voegen. Zodat het duidelijker wordt dat er alleen bij de mannetjes het probleempje zit.

Al met al blijft het dus opletten met de *Syrphus* mannetjes. Als je in het veld niet goed naar deze kenmerken hebt gekeken kun je die waarnemingen beter niet doorgeven. Daar moet je heel eerlijk in zijn. Vroeger zei ik ook maar wat, meestal had ik ze alle drie, maar haalde altijd alle kenmerken door elkaar. Deze waarnemingen zijn dus waardeloos. Ik hoop dat dit, na dit artikeltje te hebben gelezen, voor jullie redelijk bespaart blijft.

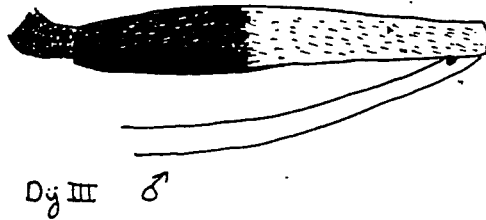
Succes deze zomer,
Bastiaan

Tabel voor de determinatie van de nederlandse *Syrphus* soorten

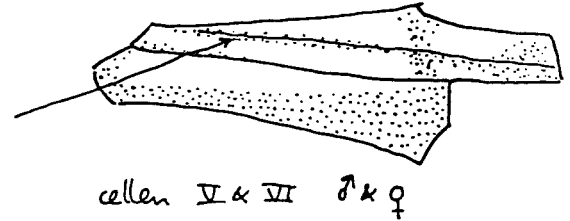
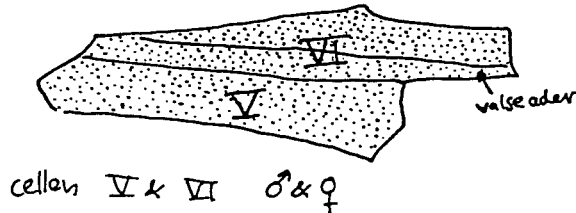
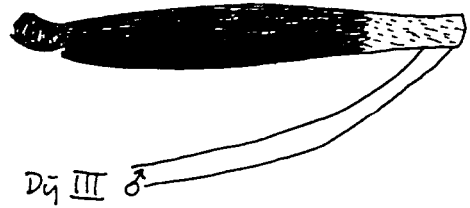
- Ogen behaard (soms lastig te zien.)	<i>S.torvus</i>
- Ogen kaal	2
2 Vrouwtjes (ogen raken elkaar niet)	3
- Mannetjes	4
3 Dij 3, geheel geel.	vr. <i>S.ribesii</i>
- Dij 3, grotendeels zwart	vr. <i>S.vitripennis</i>
4 Dij 3, voor de helft zwart. Dij 3 bezet met zeer kleine zwarte stekel achtige haartjes. Cellen V en VI zijn geheel met microtricha ¹ bezet. mn. <i>S.ribesii</i>	
- Dij 3, voor drie kwart zwart. Dij 3 bezet met zeer kleine gele en zwarte stekel achtige haartjes. Cellen V en VI zijn gedeeltelijk vrij van microtricha. mn. <i>S.vitripennis</i>	

¹ De vleugel is normaal geheel bezet met zeer kleine haartjes, deze haartjes heten microtrichia en zijn met een getraint oog en een loupe (min. 12x) te zien als een soort grijze stippen. Je moet het een paar keer gezien hebben voordat je er met zekerheid iets over kan zeggen.

S. ribesii



D. vitripennis



Zoka-onderzoek

* *Territoriumgedrag*;

Het is erg leuk om te zien of en hoe mannetjes van verschillende zweefvliegsoorten een territorium bezetten. Hoe verdedigen ze het en wat voor beesten jagen ze weg? Jagen ze bijvoorbeeld alleen soortgenoten weg, of jagen ze alle soorten vliegen weg? Hoe groot is het territorium?, hebben grotere mannetjes een groter/beter territorium? wat doet het mannetje als er een vrouwtje langskomt? etc.

* *Eristalis arbustorum/abusivus*

Op alle Nederlandse zomerkampen zal gekeken worden naar *Eristalis arbustorum* en *E. abusivus*. Het vermoeden bestaat dat deze twee sterk op elkaar lijkende soorten een duidelijk verschillende verspreiding hebben.

Eristalis abusivus lijkt alleen in het Westen van het land voor te komen terwijl *Eristalis arbustorum* in het hele land voorkomt. Dit is dus makkelijk te onderzoeken door op elk zoka extra aandacht aan deze twee soorten te besteden.

* *Zoka-overall-onderzoek*

Om het zweefvliegenproject op zoka een vliegende start te geven kan elk zoka alvast een goede inventarisatie doen en tegelijkertijd kijken naar het dagritme van zweefvliegen. Elke zokaplaats zoekt een plekje dichtbij het kampterrein uit waar goed gevangen kan worden (een bloemrijke berm of hooilandje dus). Tijdens het zoka gaat men structureel 's ochtends vlak voor de excursies vertrekken en 's avonds bij terugkomst even vangen. Met behulp van deze vangsten kan iets over het dagritme van zweefvliegen gezegd worden.

Dit is eventueel te koppelen aan een onderzoekje over de hoeveelheid nectar van planten. Als je 's ochtends een bloeiende plant afdekt met vitrage dan maakt deze plant de hele dag nectar, maar de insecten kunnen er niet van drinken. Wanneer je de vitrage 's avonds/'s middags weer weghaalt dan verwacht je dus dat er op dat stuk meer beesten afkomen dan op het onbedekte stuk eromheen.